

Aprobat	Hotărârea CEC nr. 2574 din 4 iunie 2024
În vigoare	21 iunie 2024
Publicat în Monitorul Oficial al RM	21 iunie 2024 nr. 264-267, art. 471

REGULAMENTUL **privind particularitățile votării pe parcursul a două zile**

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Presentul regulament stabilește procedurile electorale privind securizarea votării, păstrarea și asigurarea integrității buletinelor de vot utilizate și a celor neutilizate, regulile pentru asigurarea confidențialității informației din listele electorale cu privire la participarea alegătorilor la votare în cazul desfășurării alegerilor sau referendumurilor (denumite în continuare *alegeri*) pe parcursul a două zile.

2. Din motive de claritate și fluiditate a textului, precum și pentru a nu încălca textul cu dublete masculin/feminin, termenii folosiți în prezentul regulament care denumesc funcții au forma de masculin generic și poartă un caracter incluziv/nonsexist.

3. Comisia Electorală Centrală poate stabili, la cerere sau din oficiu, cu cel puțin 25 de zile înainte de ziua alegerilor, printr-o hotărâre, desfășurarea votării pe parcursul a două zile (în zilele de sâmbătă și duminică), în cazul existenței a cel puțin uneia dintre următoarele condiții:

1) dacă numărul de alegători care și-au exercitat dreptul la vot în secțiile de votare constituite pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului și cele din străinătate la ultimele 3 scrutine naționale, indiferent de tipul acestora, este echivalent sau excedează numărul buletinelor de vot care poate fi transmis organului electoral pentru o zi de votare;

2) dacă numărul de cetățeni ai Republicii Moldova cu drept de vot, care se vor afla în străinătate în ziua scrutinului și care s-au înregistrat în prealabil pentru a vota în secțiile de votare dintr-o anumită localitate, depășește numărul buletinelor de vot care pot fi expediate organului/organelor electorale din localitatea respectivă.

3) în cazul imposibilității de a identifica un număr suficient de sedii în străinătate pentru organizarea secțiilor de votare, care să îndeplinească criteriile pentru obținerea de către Ministerul Afacerilor Externe a acordului autorităților competente ale țărilor gazdă;

4) dacă legislația țară gazdă are stabilit repausul săptămânal într-o altă zi decât cea de duminică, alegătorii astfel fiind în dificultate de a se deplasa către secția de votare;

5) dacă numărul necesar de secții de votare pentru cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot, care se vor afla în străinătate în ziua scrutinului, evaluat conform prevederilor Codului electoral nr. 325/2022, depășește numărul maxim al secțiilor de votare care pot fi organizate cu acordul autorităților competente ale țărilor gazdă;

6) în cazul în care dinamica participării la ultimele 3 scrutine naționale, indiferent de tipul acestora, depășește capacitatea obișnuită de organizare de către funcționarii electorali în bune condiții a procesului electoral influențând astfel timpul rezonabil de așteptare pentru exercitarea dreptului la vot;

7) dacă pe teritoriul localității în care au loc alegerile este declarată stare de urgență în sănătate publică în legătură cu o epidemie sau pandemie la nivel local, național sau mondial;

8) cu acordul autorităților țării gazdă, dacă este declarată stare de urgență, de asediu sau de război pe teritoriul acesteia;

9) alte condiții neordinare care ar periclita buna desfășurare a alegerilor.

4. Întreaga activitate a biroului electoral al secției de votare se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului electoral nr. 325/2022, ale Regulamentului de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat de Comisia Electorală Centrală și ale altor acte normative.

5. Hotărârea Comisiei Electorale Centrale cu privire la organizarea votării pe parcursul a două zile se comunică membrilor biroului electoral al secției de votare prin intermediul consiliului electoral de circumscripție. Centrul de instruire continuă în domeniul electoral efectuează instruirea acestora.

6. În cazul în care în secțiile de votare pentru care se organizează votarea pe parcursul a două zile se stabilește cel de-al doilea tur de scrutin, votarea va fi organizată în aceleași condiții, dacă prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nu se va stabili altfel.

7. Votarea pe parcursul a două zile se efectuează pe baza aceleiași liste electorale de bază existente la secția de votare. În cazul listelor electorale suplimentare, se folosesc formulare noi pentru fiecare zi de votare. Modelele listelor electorale sunt aprobate prin Regulamentul privind întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat de Comisia Electorală Centrală. După încheierea fiecărei zile de votare, în partea de jos a fiecărei foi a listei electorale de bază se va face mențiunea despre numărul de buletine de vot eliberate în acea zi alegătorilor înscriși pe foaia respectivă.

În secțiile de votare din străinătate și cele pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului se folosesc doar liste electorale suplimentare.

8. În cazul desfășurării procesului de vot pe parcursul a două zile, votarea la locul aflării se va efectua doar în cea de-a doua zi de alegeri (ziua de duminică), fiind aplicate în acest sens prevederile Codului electoral nr. 325/2022 și cele ale Instrucțiunii cu privire la votarea cu urna mobilă, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale.

9. Tirajul buletinelor de vot transmise secțiilor de votare poate fi folosit pe parcursul ambelor zile.

10. Biroul electoral decide asupra prelungirii, cu cel mult 2 ore, a termenului votării pentru ambele zile de alegeri, informând despre aceasta consiliul electoral de circumscripție și Comisia Electorală Centrală. Decizia despre prelungire se va lua separat pentru fiecare zi de votare.

Capitolul II. Organizarea votării

Secțiunea 1. Organizarea votării în prima zi de alegeri (ziua de sâmbătă)

11. În prima zi de alegeri (ziua de sâmbătă), membrii biroului electoral al secției de votare efectuează procedurile privind pregătirea deschiderii secției de votare în conformitate cu Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale.

12. După încheierea procedurilor privind pregătirea deschiderii secției de votare, președintele biroului electoral întocmește procesul-verbal privind pregătirea deschiderii secției de votare în prima zi de alegeri (ziua de sâmbătă), conform anexei nr. 1, în două exemplare. Un exemplar al procesului-verbal este introdus în urna de vot staționară, iar al doilea se păstrează la președintele biroului electoral.

13. După expirarea timpului rezervat votării, membrii biroului electoral responsabili de eliberarea buletinelor de vot își pun semnătura în partea dreaptă de sus a listelor electorale care le-au fost distribuite, iar în partea stângă de jos înscriu numărul de buletine de vot pe care le-au eliberat în prima zi.

14. Președintele biroului electoral, în prezența persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale, adună ștampilele cu mențiunea „Votat”, le numără, le introduce într-un plic pe care îl sigilează prin aplicarea etichetei de securitate. Plicul se păstrează într-un safeu / dulap sau alt loc sigur din incinta secției de votare sigilat prin aplicarea sigiliului / etichetei de securitate.

Se interzice transmiterea ștampilelor spre păstrare persoanelor neautorizate sau purtarea acestora în buzunarele îmbrăcămintei.

15. Președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri, verifică integritatea sigiliilor aplicate pe urnele de vot utilizate în prima zi de votare fără a le deschide și sigilează fanta acestora. Codul sigiliilor aplicate pe fantă se înscrie în procesul-verbal privind închiderea secției de votare în prima zi a alegerilor, conform anexei nr. 2. După încheierea votării în prima zi, voturile nu se numără, acestea se vor număra în cea de-a doua zi, după încheierea votării.

Urnele de vot utilizate în prima zi de votare cu fantele sigilate se așază în apropierea safeului / dulapului sau altui loc sigur utilizat pentru depozitarea buletinelor de vot neutilizate, listelor electorale și altor documente sau materiale electorale.

16. Buletinele de vot, repartizate în prima zi de votare membrilor biroului electoral pentru a fi eliberate alegătorilor, care au rămas neutilizate se numără, se leagă în pachete a câte 100 de bucăți și se pun împreună cu pachetele de buletine de vot neutilizate (pregătite conform pct. 80 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare) într-un safeu / dulap sau alt loc sigur din secția de votare, care se sigilează prin aplicarea sigiliului / etichetei de securitate.

17. Biroul electoral stabilește numărul alegătorilor cărora le-au fost eliberate buletine de vot, prin adunarea numărului de alegători din listele electorale (de bază, suplimentare, pentru votarea la locul aflării) în dreptul numelui cărora este înscrisă semnătura.

18. După încheierea procedurilor prevăzute la pct. 13, 16 și 17, listele electorale, împreună cu documentele electorale anexate (certIFICATE medicale, certificate pentru drept de vot etc.), se pun într-un plic care se sigilează și se păstrează într-un safeu / dulap sau alt loc sigur din secția de votare care se încuie și se sigilează.

19. Numărul buletinelor de vot rămase neutilizate și numărul alegătorilor cărora le-au fost eliberate buletine de vot se înscriu în procesul-verbal privind închiderea secției de votare în prima zi de alegeri, care se semnează de către toți membrii biroului electoral și, la solicitare, se contrasemnează de persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale. Procesul-verbal se întocmește în două exemplare. Un exemplar al procesului-verbal se afișează la intrarea în secția de votare, iar al doilea se anexează la raportul biroului electoral al secției de votare împreună cu procesul-verbal privind pregătirea deschiderii secției de votare în prima zi de alegeri.

20. Biroul electoral al secției de votare comunică, prin orice mijloace disponibile (telefon, e-mail sau altele), consiliului electoral de circumscripție, iar consiliul electoral Comisiei Electorale Centrale numărul buletinelor de vot rămase neutilizate și numărul alegătorilor cărora le-au fost eliberate buletine de vot în prima zi.

21. În prima zi, președintele biroului electoral ține evidența evenimentelor importante ce au avut loc în timpul votării, în registrul de evidență a activității desfășurate de birou în perioada electorală, al cărui model este dat în anexa la Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale. Informația sistematizată se va transmite, imediat după finalizarea operațiunilor electorale în prima zi, la solicitare, Comisiei Electorale Centrale prin intermediul consiliului electoral de circumscripție. După încheierea votării în cea de-a doua zi, informația respectivă va fi inclusă și în raportul biroului electoral al secției de votare, întocmit conform anexei nr. 4.

22. Procedura de închidere a secției de votare în prima zi de votare se înregistrează video. După finalizarea procedurii, dispozitivul de înregistrare video va fi instalat astfel încât să cuprindă tot perimetrul unde se află safeul / dulapul sau locul în care se păstrează ștampilele, listele electorale, buletinele de vot neutilizate sau alte documente electorale, precum și urnele de vot utilizate în prima zi de votare.

23. La plecarea din localul secției de votare, președintele biroului electoral se asigură că:

1) documentele electorale și echipamentul electoral (cabinele și urnele de vot, laptopurile etc.) se află în localul secției de votare, iar ștampilele electorale, buletinele de vot și listele electorale sunt depozitate cu respectarea condițiilor de păstrare stabilite la pct. 14 – 16 și 18;

2) toate aparatele tehnice și electronice, cu excepția echipamentului de înregistrare video, care va funcționa toată noaptea, sunt decuplate de la sursa de alimentare;

3) nu a rămas nicio persoană în interiorul localului secției de votare;

4) au fost sigilate toate ușile, geamurile și alte intrări care permit accesul în secția de votare.

24. Președintele biroului electoral, în prezența membrilor și altor persoane autorizate să asiste la operațiunile electorale, închide și apoi sigilează cu sigilii din plastic, etichete de securitate sau benzi de hârtie toate ușile, geamurile și alte intrări care permit accesul în secția de votare. În cazul utilizării benzilor de hârtie, acestea sunt semnate de președintele biroului electoral și de cel puțin 2 membri sau, după caz, de persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale. Aceste acțiuni se înscriu în procesul-verbal privind închiderea secției de votare în prima zi de alegeri.

25. Reprezentantii autorităților competente privind asigurarea și menținerea ordinii publice desemnați vor asigura securitatea localului secției de votare, a tuturor persoanelor care participă la alegeri, precum și integritatea documentelor electorale și echipamentului electoral pe parcursul întregului proces electoral, potrivit art. 28 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022.

La stabilirea localurilor secțiilor de votare din străinătate, în care se va organiza votarea pe parcursul a două zile, se va asigura ca acestea să aibă sisteme de securitate (alarmă, înregistrare video etc.) sau/și, după posibilitate, servicii de pază.

26. Accesul în localul secției de votare după încheierea procedurilor prevăzute la pct. 24 este admis doar în cazuri excepționale (incendii, inundații, explozii, avarii etc.) sau la chemarea de urgență de către reprezentantul autorității competente privind asigurarea și menținerea ordinii publice. Faptul intrării în secția de votare după ce ușile au fost sigilate se va constata printr-un act, întocmit în formă liberă, care va conține motivul pătrunderii și va fi semnat de președintele și membrii biroului electoral. Actul va fi adus la cunoștință consiliului electoral de circumscripție și Comisiei Electorale Centrale.

Secțiunea 2. Organizarea votării în cea de-a doua zi de alegeri (ziua de duminică)

27. Deschiderea secției de votare în cea de-a doua zi de alegeri (în ziua de duminică) se efectuează prin parcurgerea în succesiune inversă a aceluiași pași ca și la închiderea secției de votare. Președintele biroului electoral, în prezența a cel puțin jumătate din membrii biroului electoral și, după caz, în prezența persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale, desigilează și apoi deschide ușa de la intrare, verifică dacă sistemul de supraveghere video funcționează, dacă sigiliile de pe uși, geamuri și alte intrări sunt intacte, dacă nu au avut loc pătrunderi neautorizate, verifică sigiliile de pe safeuri / dulapuri sau locurile unde sunt păstrate listele electorale, buletinele de vot, ștampilele etc. și le desigilează, verifică integritatea urnelor de vot, sigiliile acestora, verifică existența listelor electorale, buletinelor de vot și ștampilelor cu mențiunea „Votat” și sigilează urnele de vot care vor fi utilizate în cea de-a doua zi de votare, altele decât cele utilizate și sigilate în prima zi de votare. În cazul depistării unor neconformități referitoare la integritatea dulapului / safeului în care se păstrează buletinele de vot neutilizate, acestea vor fi renumărate. Faptul renumărării și numărul buletinelor de vot stabilit după renumărare vor fi indicate în procesul-verbal privind pregătirea deschiderii secției de votare în cea de-a doua zi de alegeri.

28. După încheierea procedurilor privind pregătirea deschiderii secției de votare în cea de-a doua zi, președintele biroului electoral întocmește procesul-verbal privind pregătirea deschiderii secției de votare în cea de-a doua zi de alegeri, conform anexei nr. 3, în două exemplare. Un exemplar al procesului-verbal este introdus în urna de vot staționară, iar al doilea se anexează la procesul-verbal privind pregătirea deschiderii secției de votare în prima zi de alegeri.

29. În cazul depistării unor neconformități la deschiderea secției de votare în cea de-a doua zi, acestea se înscriu în rubrica „Neconformități” din procesul-verbal privind pregătirea deschiderii secției de votare în cea de-a doua zi de alegeri și, după caz, se sesizează consiliul electoral de circumscripție, Comisia Electorală Centrală și autoritățile competente privind asigurarea și menținerea ordinii publice.

30. Pentru a doua zi de alegeri se folosesc buletinele de vot rămase neutilizate din prima zi de alegeri.

31. Numărarea voturilor și stabilirea rezultatelor alegerilor după încheierea votării în cea de-a doua zi se efectuează în conformitate cu prevederile Capitolului XI din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului de activitate al biroului electoral al secției de votare, care se aplică în modul corespunzător.

Capitolul III. Răspunderea juridică și procedura de soluționare a contestațiilor

32. Funcționarii electorali din cadrul organelor electorale poartă răspundere pentru păstrarea și integritatea documentelor electorale și echipamentului electoral care se află în gestiunea lor. Despre dispariția / deteriorarea acestora este anunțat imediat organul electoral ierarhic superior sau, după caz, Comisia Electorală Centrală și autoritatea competentă de asigurare și menținere a ordinii publice. Faptul dispariției / deteriorării se constată printr-un proces-verbal, conform anexei la Instrucțiunea privind modul de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a documentelor (materialelor) și a echipamentului electoral după închiderea secțiilor de votare, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale.

33. Este interzisă părăsirea localului secției de votare cu documente, echipament sau ștampile electorale pe parcursul desfășurării procedurilor privind pregătirea deschiderii secției de votare, pe parcursul desfășurării întregului proces de votare și pe parcursul desfășurării procedurilor aferente finalizării procesului de votare (închiderea secției de votare în prima zi sau numărarea și totalizarea rezultatelor în cea de-a doua zi de votare).

34. După încheierea procedurii de numărare și totalizare a voturilor, președintele biroului electoral al secției de votare asigură transmiterea către consiliul electoral de circumscripție a documentelor (materialelor) și echipamentului electoral în conformitate cu prevederile Regulamentului de activitate al biroului electoral al secției de votare și ale Instrucțiunii privind modul de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a actelor, documentelor și echipamentului electoral după închiderea secțiilor de votare, aprobate de Comisia Electorală Centrală.

35. În cazul alegerilor desfășurate pe parcursul a două zile, contestațiile se vor examina în conformitate cu Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală. Contestațiile depuse în prima zi de alegeri (ziua de sâmbătă) se vor examina până la încheierea procedurii de vot din cea de-a doua zi (ziua de duminică).